

PROCESREGLEMENT SCHEIDING

1 Algemeen

- 1.1 Van alle berichten aan de rechtbank dient tegelijkertijd en met gebruikmaking van dezelfde wijze van verzending een afschrift aan de wederpartij te worden gezonden. Uit het bericht moet blijken dat hieraan is voldaan.
- 1.2 Op alle berichten dient het zaaknummer en/of rekestnummer te worden vermeld.
- 1.3 Indien niet aan het voorgaande wordt voldaan, wordt het bericht teruggezonden en wordt op de inhoud geen acht geslagen, tenzij het een verweerschrift betreft.
- 1.4 Hetgeen hiervoor onder 1.1 tot en met 1.3 is gemeld, geldt niet voor brieven van minderjarigen.
- 1.5 Voor zover met een rolmededelingensysteem wordt gewerkt, worden rolmededelingen als schriftelijke mededelingen in de zin van dit reglement beschouwd.
- 1.6 Waar in dit reglement gesproken wordt over ‘dagen’, worden kalenderdagen bedoeld. Waar gesproken wordt over werkdagen, wordt bedoeld: iedere dag die niet is een zaterdag, zondag of algemeen erkende feestdag (zoals in de Algemene Termijnenwet). Op termijnen die in dagen gerekend worden, is artikel 1 lid 1 van de Algemene Termijnenwet van (overeenkomstige) toepassing. De 10-dagetermijn wordt automatisch verlengd tot de eerstvolgende werkdag als deze eindigt in het weekend of op een feestdag.
- 1.7 Indien meer dan één bijlage wordt overgelegd, dient daarbij een inhoudsopgave gevoegd te worden en dienen de bijlagen genummerd te worden.
- 1.8 Bescheiden die in een vreemde taal zijn gesteld, moeten zijn voorzien van een beëdigde vertaling in de Nederlandse taal, tenzij het eenvoudig leesbare stukken betreft, zoals de huwelijksakte en geboorteakte, gesteld in de Engelse, Franse of Duitse taal.

2 **Indiening verzoekschrift**

(zie ook de artikelen 4, 278 en 815 Rv)

2.1 Iedere werkdag kan een verzoekschrift met bijlagen in tweevoud ter griffie worden ingediend.

Indien ten behoeve van de minderjarige kinderen gezags- of omgangsvoorzieningen moeten worden getroffen, dient een extra voor de Raad voor de Kinderbescherming bestemd exemplaar van het verzoekschrift te worden bijgevoegd.

2.2 Bij de indiening van het verzoekschrift moeten worden overgelegd:

- a. de in artikel 815 Rv genoemde bescheiden. Van de huwelijksakte en geboorteakte(s) wordt overlegging van een afschrift (en derhalve niet een uittreksel) verlangd;
- b. bescheiden betreffende de gronden waarop de rechter ingevolge de EG-verordening 2201/2003 van de Raad van 27 november 2003 rechtsmacht heeft, te weten van elk van partijen een GBA-uittreksel met vermelding van adres en nationaliteit(en) en zo nodig de verblijfsduur in Nederland. Indien geen GBA-registratie heeft plaatsgevonden dienen andere bewijsstukken ten aanzien van de nationaliteiten, de gewone verblijfplaats en de eventuele verblijfsduur te worden overgelegd. De genoegzaamheid daarvan staat ter beoordeling van de rechter.
 - Alle bescheiden moeten zijn gedateerd en gewaarmerkt. De bescheiden mogen niet langer dan drie maanden voor indiening van het verzoekschrift zijn afgegeven.
 - Indien naar een convenant wordt verwezen of opnemng daarvan wordt verzocht, moet het convenant in drievoud worden overgelegd, waaronder het origineel.

Ingeval voorlopige voorzieningen zijn gevraagd, dient het zaaknummer van die procedure te worden vermeld.

Indien een verzoek betrekking heeft op een kind dat onder toezicht gesteld is, dienen naam en adres van de gezinsvoogdij-instelling te worden vermeld.

Bij internationale scheidingen, waarbij een beslissing ten aanzien van de huwelijksgoederengemeenschap wordt gevraagd, dienen alle omstandigheden die van belang kunnen zijn voor de bepaling van het toepasselijk recht in het verzoekschrift te worden vermeld en alle relevante bescheiden te worden overgelegd.

2.3 Zodra het verzoekschrift is ontvangen, wordt het ingeschreven. Tevens wordt een ontvangstbevestiging met vermelding van het zaaknummer aan de advocaat van verzoeker gestuurd, waarbij eveneens wordt meegedeeld de in artikel 4.2. genoemde termijn waarbinnen het betekeningsexploot ter griffie moet zijn overgelegd.

Wanneer bij indiening van het verzoekschrift vermeldingen ontbreken of niet alle ingevolge artikel 2.2. over te leggen bescheiden ter griffie zijn binnengekomen, wordt dit bij voormelde ontvangstbevestiging tevens aangegeven. De ontbrekende vermeldingen of bescheiden moeten zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór afloop van de verweertermijn in één keer zijn toegevoegd. Bij gemeenschappelijke verzoeken is deze termijn vier weken.

Wanneer na afloop van bovengenoemde termijnen wordt geconstateerd dat verzoeker aan de verplichting van artikel 2.2. niet volledig heeft voldaan zonder dat daarvoor vóór afloop van genoemde termijnen schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, kan verzoeker niet-ontvankelijk worden verklaard in het verzoek.

Indien niet tijdig schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, wordt er van uitgegaan dat verzoeker geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.

Niet-ontvankelijkverklaring blijft achterwege, indien vóór het verstrijken van de hierboven vermelde termijnen een verweerschrift is ingediend.

3 Voorlopige voorzieningen

(zie ook de artikelen 821 t/m 826 Rv en de artikelen 279 en 282 Rv)

- 3.1** Het verzoekschrift strekkende tot het treffen van voorlopige voorzieningen wordt in tweevoud ingediend.
Bij binnenkomst ter griffie wordt het verzoekschrift geregistreerd en van een eigen zaaknummer voorzien.
- 3.2** Voorlopige voorzieningen dienen bij afzonderlijk verzoekschrift te worden gevraagd.

Indien voorlopige voorzieningen worden gevraagd, nadat al een echtscheidingsverzoek is ingediend, moet het zaaknummer van het echtscheidingsverzoek duidelijk zichtbaar boven het verzoek worden vermeld.
- 3.3** De oproep voor de behandeling van de voorlopige voorzieningen en het afschrift van het verzoekschrift voorlopige voorzieningen worden door de griffie aangetekend aan belanghebbende(n) verzonden, tenzij zich voor belanghebbende(n) een advocaat heeft gesteld, in welk geval de oproep voor de behandeling en het afschrift van het verzoekschrift uitsluitend per gewone post aan de advocaat worden verzonden.

4 Betekeningsexploit

(zie ook artikel 816 Rv)

- 4.1 Bij betekening moeten de volgende verweertermijnen, als bedoeld in artikel 816 lid 1 Rv, in acht worden genomen:
- a. betekening binnen Nederland
 - a.1. bekende woon- of verblijfplaats: tenminste 6 weken, te rekenen vanaf de dag van betekening;
 - a.2. onbekende woon- of verblijfplaats: tenminste 3 maanden, te rekenen vanaf de dag van betekening;
 - b. betekening buiten Nederland
wanneer de andere echtgenoot geen bekende woon- of verblijfplaats in Nederland, maar wèl in het buitenland heeft: tenminste 3 maanden, te rekenen vanaf de dag waarop het exploit in het buitenland is uitgereikt of de volgens de plaatselijke regeling verplichte handelingen daartoe zijn verricht.
- 4.2 Het originele betekeningsexploit dient uiterlijk vier weken na de datum, waarop het verzoekschrift strekkende tot scheiding werd ingeschreven, te worden overgelegd ter griffie. Indien hieraan niet wordt voldaan, wordt verzoeker niet-ontvankelijk verklaard in zijn verzoek, tenzij er sprake is van klemmende redenen die vóór afloop van de termijn schriftelijk zijn medegedeeld.
Bij het ontbreken van een dergelijke mededeling wordt er van uitgegaan dat verzoeker geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.
- Met betrekking tot betekeningen in het buitenland op grond van de EG-betekenningsverordening geldt als betekeningsexploit het bewijs van verzending aan de ontvangende instantie in het buitenland. Tevens dient in deze gevallen het certificaat als bedoeld in artikel 10 van de EG-betekenningsverordening te worden overgelegd ter griffie.
- 4.3 Indien van toepassing dienen de akte van domiciliekeuze en de publicatie van de openbare oproep te worden overgelegd.
- 4.4 Van betekening kan worden afgezien, wanneer degene, aan wie betekend zou moeten worden, heeft aangegeven, op de wijze zoals hierna onder artikel 5.5. beschreven, zich terzake - zonder dat behandeling ter zitting plaatsvindt - te refereren.

5 Verweerschrift/referte

(zie ook artikelen 282 en 816 Rv)

5.1 Indiening verweerschrift:

Op ieder moment tot aan de afloop van de verweertermijn kan een verweerschrift worden ingediend.

Het verweerschrift met eventuele bijlagen wordt in tweevoud ingediend.

Indien bij zelfstandig verzoek gezags- of omgangsvoorzieningen ten behoeve van de minderjarige kinderen worden gevraagd, dient een extra voor de Raad voor de Kinderbescherming bestemd exemplaar van het verweerschrift te worden bijgevoegd.

Wanneer de draagkracht en/of de behoefte betwist wordt/worden, dienen bij het verweerschrift de bescheiden genoemd in artikel 7.3. te worden overgelegd.

5.2 Verzoek tot uitstel indiening verweerschrift:

Een verzoek tot uitstel indiening verweerschrift dient binnen de verweertermijn schriftelijk te worden ingediend.

Op het uitstelverzoek wordt als volgt beslist:

- het eerste verzoek wordt altijd toegestaan voor een termijn van maximaal vier weken;
- ten aanzien van de volgende verzoeken geldt:
 - zij moeten met redenen zijn omkleed;
 - de advocaat van een belanghebbende die uitstel verzoekt deelt daarbij mede of verzoeker instemt;
 - De advocaat van verzoeker kan uiterlijk binnen één week na datering van het uitstelverzoek schriftelijk reageren.
 - Wanneer verzoeker schriftelijk bezwaar maakt tegen de verlenging, zal het verzoek worden afgewezen, tenzij sprake is van klemmende redenen. Bij toewijzing zal een termijn van maximaal vier weken worden gegeven;
 - wanneer verzoeker schriftelijk instemt met de verlenging, wordt het verzoek toegewezen, ook als de gevraagde termijn langer is dan vier weken, tenzij daardoor de procedure onredelijk wordt vertraagd als bedoeld in artikel 816 lid 5 Rv. Van onredelijke vertraging is in het algemeen sprake als sinds de inschrijving van het inleidend verzoekschrift één jaar is verstreken. Voor zover het gevraagde uitstel deze termijn van één jaar overschrijdt, wordt het afgewezen. Als voor afloop van deze termijn geen verweerschrift is ingediend, wordt de zaak als verstekzaak afgedaan.

De beslissing op een uitstelverzoek als hiervoor bedoeld, wordt schriftelijk aan partijen medegedeeld.

5.3 Indien een niet door een advocaat vertegenwoordigde belanghebbende laat weten verweer te willen voeren of uitstel van de verweertermijn verzoekt, zal, onder terugzending van door de belanghebbende ingezonden stukken, worden geantwoord

- dat uitstel van de verweertermijn alléén door tussenkomst van een advocaat kan worden verzocht,
- dat een verweerschrift alléén door tussenkomst van een advocaat kan worden ingediend en
- dat, indien geen verweerschrift wordt ingediend, mondelinge behandeling achterwege blijft, tenzij de rechter anders bepaalt.

5.4 Sanctie bij te laat ingediend verweerschrift:

Te laat ingediende verweerschriften zullen worden geweigerd tenzij:

- a. verweerder een schriftelijke verklaring van verzoeker overlegt, waaruit blijkt dat deze geen bezwaar heeft of
- b. verweerder schriftelijk klemmende redenen aanvoert, die de te late indiening rechtvaardigen.

5.5

Referteverklaring:

Tot aan de afloop van de verweertermijn kan een referteverklaring worden overgelegd.

De referteverklaring is een schriftelijke door een belanghebbende ondertekende verklaring, opgesteld conform bijlage 2 bij dit reglement en geautoriseerd door een advocaat, waaruit genoegzaam blijkt dat de belanghebbende kennis heeft genomen van het verzoekschrift, dat geen verweer zal worden gevoerd en dus ook wordt afgezien van een behandeling ter zitting

Indien de referteverklaring wordt ingediend door de advocaat van de belanghebbende zelf is deze vormvrij en behoeft geen gebruik te worden gemaakt van de bijlage. Wel dient verklaard te worden dat de belanghebbende kennis genomen van de inhoud van het verzoekschrift, dat geen verweer gevoerd zal worden en dat afgezien wordt van een mondelinge behandeling. De verklaring dient door de belanghebbende en de advocaat te zijn ondertekend.

Indien de referteverklaring is geautoriseerd door een andere advocaat dan die van verzoeker, hoeft het verzoekschrift niet te worden betekend.

Een referteverklaring heeft tot gevolg dat vanaf het moment van ontvangst daarvan de verweertermijn niet verder afgewacht hoeft te worden, alvorens te kunnen beslissen op het ingediende verzoek tot scheiding en eventuele nevenverzoeken, zodat - indien de stukken overigens compleet worden bevonden - aanstonds een datum voor beschikking zal worden bepaald, zonder dat behandeling als bedoeld in artikel 818 Rv hoeft plaats te vinden, met uitzondering van een eventueel verhoor van minderjarigen.

Voor de indiening van een referteverklaring is geen griffierecht verschuldigd.

6 Verweerschrift op zelfstandig verzoek

(zie ook artikelen 282 lid 4 en 816 lid 4 Rv)

De hiervoor onder artikel 5 opgenomen bepalingen betreffende het verweerschrift gelden ook voor het verweerschrift op zelfstandig verzoek, met dien verstande dat als verweertermijn vier weken wordt aangehouden.

Het verweerschrift mag uitsluitend betrekking hebben op het (de) zelfstandig(e) verzoek(en).

7 **Behandeling ter zitting**

(zie ook artikelen 22, 27, 279, 803 en 818 Rv)

7.1 Afzien van behandeling ter zitting:

Wanneer zowel verzoeker als verweerder schriftelijk aan de rechter hebben laten weten af te zien van een behandeling ter zitting, blijft deze achterwege, tenzij de rechter termen aanwezig acht toch een behandeling ter zitting te gelasten.

7.2 Dagbepaling:

Zodra de procedure zover is gevorderd dat in een zaak een behandeling ter zitting dient te worden bepaald, wordt een datum daarvoor vastgesteld.

Bij het bepalen van de zittingsdatum wordt uitgegaan van de volgende oproepingstermijnen:

- in zaken waarin geen nadere informatie nodig is een oproepingstermijn van 4 tot 6 weken en
- in zaken waarin nadere informatie wordt gevraagd een oproepingstermijn van 6 tot 8 weken.

De oproeping voor de zitting en het opvragen van nog ontbrekende informatie geschieden per brief conform het model in bijlage 3 bij dit reglement.

7.3 Instructie:

Wanneer de behoefte en/of de draagkracht van partijen of één van hen betwist wordt/worden, dient tenminste de volgende financiële informatie uiterlijk tien dagen vóór de zitting te zijn overgelegd:

- a. van een werknemer de jaaropgaven over het vorige (of voorvorige) jaar en de laatste drie loonopgaven en/of uitkeringsspecificaties;
- b. van een zelfstandige de laatste drie vastgestelde jaarrekeningen en over de tijd daarna de voorlopige cijfers, ook tussentijdse, beide met toelichting;
- c. de laatste drie aangiften inkomsten- en vermogensbelasting, indien bestaand, met de bijbehorende aanslagen;
- d. de beschikking huurtoeslag, de beschikking zorgtoeslag en de beschikking kinderopvangtoeslag;
- e. een specificatie van de woonlasten met bewijsstukken;
- f. de beschikking huurtoeslag, de beschikking zorgtoeslag en de beschikking kinderopvangtoeslag;
- g. bewijsstukken van de eventuele schuld(en) en opgave van de restantschuld(en) en restantlooptijd, alsmede opgave wanneer en waarvoor deze schuld(en) is (zijn) aangegaan en bewijs van aflossing van die schuld(en);
- h. een bewijsstuk en specificatie van de premie ziektekostenverzekering alsmede opgave van de (eventuele) bijdrage van de werkgever daarin;
- i. bewijsstukken van eventuele andere bijzondere kosten;
- j. de van belang zijnde financiële gegevens van de nieuwe partner van de alimentatieplichtige;
- k. een draagkrachtberekening (over en weer) met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voor zover hiervoor nog niet vermeld;
- l. een behoefteberekening met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voor zover hiervoor nog niet vermeld.

In de oproepingsbrief worden de ontbrekende bescheiden aangegeven.

Deze brief dient - voor zover nodig - als bevel bedoeld in artikel 22 Rv.

De rechter kan besluiten op informatie die na de hierboven genoemde termijn is binnengekomen geen acht te slaan.

7.4 Verhinderdata:
De zittingsdatum zal worden vastgesteld zonder vooraf aan partijen verhinderdata op te vragen.

Partijen kunnen binnen tien dagen na verzending van de oproep schriftelijk uitstel van de eerste behandeling ter zitting vragen, zulks onder gelijktijdige opgave van verhinderdagen van beide partijen voor een door de rechtbank te bepalen periode.

Een met inachtneming van vorenstaande regels gevraagd uitstel zal altijd worden verleend.

7.5 Inlichtingen/informatie verschaffen tijdens of na afloop van de behandeling ter zitting:
Indien tijdens de behandeling ter zitting wordt geconstateerd, dat nog nadere informatie nodig is, kan de rechter:

- ofwel een nieuwe dag bepalen voor voortzetting van de behandeling ter zitting met daarbij een termijn waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zonodig een termijn voor de wederpartij om op de verschafte informatie te reageren,
- ofwel een termijn bepalen waarbinnen de informatie moet worden verschaft en zonodig een termijn voor de wederpartij om op de verschafte informatie te reageren.

Deze termijnen zijn fataal in die zin, dat de rechter geen acht zal slaan op informatie of reacties die na afloop van de gestelde termijnen zijn binnengekomen. De te laat ingekomen informatie wordt teruggezonden.

7.6 Verzoeken om uitstel van de behandeling ter zitting:
Op verzoeken om uitstel, die na afloop van de in artikel 7.4. genoemde termijn zijn ingediend, wordt als volgt beslist:

- wanneer de wederpartij bezwaar maakt, wordt het verzoek slechts toegewezen als degene die uitstel vraagt schriftelijk klemmende redenen aanvoert; bij inwilliging wordt in beginsel een uitstel van maximaal vier weken verleend, voor zover het zittingsrooster dit toelaat;
- wanneer de wederpartij schriftelijk instemt en de rechtbank daarvan uiterlijk vijf werkdagen voor de zitting kennisneemt, wordt het verzoek toegewezen, tenzij daardoor de procedure onredelijk wordt vertraagd als bedoeld in artikel 818 lid 2 Rv. Van onredelijke vertraging is in het algemeen sprake als sinds de dag waarop de behandeling voor de eerste keer was bepaald één jaar is verlopen. Voor zover het gevraagde uitstel deze termijn overschrijdt, wordt het afgewezen.

De partij die uitstel vraagt, dient de verhinderdata van beide partijen op te geven voor een door de rechtbank te bepalen periode.

De beslissing op een uitstelverzoek als hiervoor bedoeld, wordt schriftelijk aan partijen medege-deeld.

8 Verhoor van minderjarigen

(zie ook artikel 809 Rv)

- 8.1** In zaken, waarin minderjarigen van 12 jaar en ouder zijn betrokken, worden deze door de rechtbank in de gelegenheid gesteld hun mening mondeling of schriftelijk kenbaar te maken wanneer een gezagsvoorziening, een omgangsregeling, een informatie- of consultatieregeling, een regeling omtrent de verblijfplaats of een kinderalimentatie (16 tot 18 jaar) wordt gevraagd.
Dit wordt ook gedaan:
- indien partijen het eens zijn over de gevraagde voorziening,
 - indien reeds een schriftelijke verklaring van de betreffende minderjarigen is overgelegd.
- 8.2** De minderjarigen worden buiten de mondelinge behandeling en in beginsel afzonderlijk gehoord. Van dit verhoor wordt geen proces-verbaal opgemaakt.
- 8.3** De rechter kan besluiten om minderjarigen jonger dan 12 c.q. 16 jaar te horen.
- 8.4** Tijdens de mondelinge behandeling geeft de rechter kort en zakelijk weer wat de minderjarigen hebben verklaard.
- 8.5** Aan de belanghebbenden wordt geen kopie verstrekt van de brieven van de minderjarigen.

9 De behandeling van nevenverzoeken tot vaststelling van de verdeling van een huwelijksgoederengemeenschap en tot afwikkeling van huwelijkse voorwaarden

(zie ook artikelen 677 Rv, 3:185 BW)

9.1 Indien bij de eerste mondelinge behandeling blijkt dat de zaak niet op een eenvoudige en snelle wijze kan worden afgedaan, wordt als volgt gehandeld:

- de rechter kan aangeven welke bescheiden en informatie, naast de onder 9.2. genoemde, nodig zijn voor verdere behandeling,
- de behandeling van het nevenverzoek wordt pro forma aangehouden voor een in overleg met partijen te bepalen periode en
- wordt afgesplitst van de behandeling van het verzoek tot echtscheiding en andere nevenverzoeken.

9.2 Tot verdere behandeling wordt pas overgegaan nadat partijen de volgende bescheiden hebben overgelegd:

ten aanzien van de vaststelling van de verdeling:

- een overzicht van de samenstelling van de boedel en de waarde van de verschillende boedelbestanddelen;
- indien verschil van mening bestaat over de waarde, de wijze waarop de waarde moet worden vastgesteld vergezeld van een voorstel met betrekking tot eventueel te benoemen taxateur(s);
- de peildatum voor de waardebepaling;
- een voorstel tot verdeling;
- de bescheiden die door de rechter reeds zijn gevraagd;

ten aanzien van de afwikkeling van huwelijkse voorwaarden:

- een exemplaar van de huwelijkse voorwaarden;
- een overzicht van eventueel te verrekenen bedragen gestaafd met bewijzen;
- een voorstel tot afwikkeling;
- de bescheiden die door de rechter reeds zijn gevraagd.

9.3 Deze stukken moeten vóór de pro-formatum worden overgelegd.

9.4 Partijen kunnen vóór de pro-formatum verzoeken om uitstel.

Op deze verzoeken wordt als volgt beslist:

- als de wederpartij bezwaar maakt, wordt het verzoek slechts toegewezen als degene die uitstel vraagt schriftelijk klemmende redenen aanvoert; bij inwilliging wordt in beginsel een uitstel van maximaal vier weken verleend;
- als de wederpartij schriftelijk instemt, wordt het verzoek toegewezen, tenzij daardoor de procedure onredelijk wordt vertraagd als bedoeld in artikel 818 lid 2 Rv. Van onredelijke vertraging is in het algemeen sprake als één jaar is verlopen na de eerste zitting.

9.5 Indien vóór genoemde pro-formatum geen bericht is ontvangen of door beide partijen de gevraagde stukken niet (volledig) zijn overgelegd zonder dat uitstel is gevraagd, kan de rechter besluiten ervan uit te gaan dat partijen geen prijs stellen op verdere behandeling. In dat geval zal de zaak op de stukken worden afgedaan.

9.6 Indien vóór genoemde pro-formatum één van beide partijen de gevraagde stukken niet (volledig) heeft overgelegd zonder dat uitstel is gevraagd, kan de rechter ervan uitgaan dat deze partij geen prijs stelt op verdere behandeling.

In dat geval worden beide partijen hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld met de mededeling dat de zaak op de stukken zal worden afgedaan, tenzij de partij die wel aan zijn verplichtingen heeft voldaan of de rechter zelf een mondelinge behandeling wenst. In dat geval kan de rechter besluiten stukken, alsnog overgelegd door de partij die in gebreke was, niet meer te accepteren.

- 9.7** Als alle bescheiden tijdig zijn overgelegd, kan de rechter partijen verzoeken schriftelijk te reageren of bepaalde punten schriftelijk toe te lichten. Daartoe wordt eerst verzoeker in de gelegenheid gesteld en daarna verweerder.
- 9.8** Indien alle bescheiden en eventueel de daarna gevraagde schriftelijke reacties zijn ontvangen, wordt een zitting bepaald, tenzij partijen en/of de rechter van oordeel zijn dat de zaak op de stukken kan worden afgedaan.
- 9.9** Wanneer een zitting bepaald wordt, kunnen partijen desgewenst nog reageren op het standpunt van de wederpartij of nadere stukken overleggen. Deze reacties en/of stukken dienen uiterlijk tien dagen vóór de zitting te zijn overgelegd.

10 Uitspraak

(zie ook artikelen 28, 30, 286 tot en met 289 Rv)

Termijn voor uitspraak is:

a. *bij voorlopige voorzieningen:*

2 weken na de datum waartegen behandeling is bepaald of - in het geval dat er geen behandeling is bepaald - 2 weken na de datum waarop duidelijk werd dat werd afgezien van behandeling;

b. *bij verstekken, refertes en gemeenschappelijke verzoeken:*

3 weken na het moment dat is geconstateerd dat de zaak gereed is voor beschikking;

c. *bij zaken waarin verweer is gevoerd en waarbij is afgezien van behandeling ter zitting:*

4 weken na het moment dat is geconstateerd dat de zaak gereed is voor beschikking;

d. *bij zaken waarin verweer is gevoerd en waarbij een behandeling ter zitting heeft plaatsgevonden:*

4 weken na de datum van de zitting of - indien toen nog een termijn voor overlegging van nadere informatie en een reactie daarop werd gegund - 4 weken na afloop van de laatstgenoemde termijn.

Zodra zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan te verwachten is dat de onder a. en d. genoemde termijnen niet worden gehaald, zal ter zitting een langere termijn worden bepaald.

Indien blijkt dat - om welke reden dan ook - de hiervoor vermelde uitspraaktermijnen toch niet gehaald worden, dient dat schriftelijk aan partijen medegedeeld te worden met vermelding van een nieuwe uitspraakdatum.

De hiervoor genoemde termijnen zijn bedoeld als maximumtermijnen.

11 Opneming convenant in de beschikking

(zie ook artikel 819 Rv)

- 11.1** Bij toewijzing van een verzoek tot opneming van het convenant c.q. het ouderschapsplan in de beschikking, zal dit geschieden door opneming in het dictum van een bepaling dat het convenant c.q. het ouderschapsplan als in de beschikking opgenomen moet worden beschouwd onder verwijzing naar en met aanhechting van een kopie van het overgelegde convenant c.q. het ouderschapsplan aan de beschikking.
- 11.2** Indien echtgenoten in het convenant c.q. het ouderschapsplan afspraken hebben neergelegd met betrekking tot eenhoofdig gezag, dienen zij daaromtrent uitdrukkelijk een beslissing van de rechter te vragen.

12 Overgangsbepaling

Het reglement is, met uitzondering van artikel 9, van toepassing op alle procedures vanaf 1 januari 2001.

Wat betreft de op dat moment lopende procedures is het reglement van toepassing op de proceshandelingen die na 1 januari 2001 nog worden verricht.

Artikel 9 is van toepassing op alle procedures vanaf 1 april 2002.

Wat betreft de op dat moment lopende procedures is dit artikel van toepassing op de proceshandelingen die na 1 april 2002 nog worden verricht.

Voor zover in de tekst na 1 januari 2001 wijzigingen ten opzichte van eerdere teksten zijn aangebracht, gelden deze slechts voor nadien aangevangen procedures en wat lopende procedures betreft voor de proceshandelingen die nadien nog worden verricht.

Bijlage 1

Controlelijst (echt)scheidingsverzoekschriften

Bij controle bleek het verzoekschrift niet te zijn voorzien van de hieronder aangekruiste informatie c.q. bescheiden:

1. verzoekschrift invoud
2. naam, voornamen verzoek(st)er
3. gba-uittreksel verzoek(st)er (met vermelding van alle nationaliteiten en, in het geval van artikel 2.2., sub b., eerste liggend streepje, vermelding van de verblijfsduur in Nederland)
4. naam en adres advocaat verzoek(st)er
5. naam, voornamen echtgeno(o)t(e)
6. gba-uittreksel echtgeno(o)t(e) (met vermelding van alle nationaliteiten)
7. naam, voornamen van ieder minderjarig kind van partijen tezamen of van één van hen
8. gedateerd(e) en gewaarmerkt(e) afschrift(en) van de akte van geboorte van ieder minderjarig kind
9. woonplaats/werkelijke verblijfplaats van ieder minderjarig kind
10. gedateerd en gewaarmerkt afschrift van de huwelijksakte
11. (voor zover nodig naast de in punten 3 en 6 bedoelde bescheiden) bescheiden waaruit blijkt:
 - a. dat beide echtgenoten Nederlander zijn (geen kopie paspoort)
 - b. dat één der echtgenoten sedert 12 maanden of indien hij/zij Nederlander is sedert 6 maanden woonplaats heeft in Nederland
 - c. sedert wanneer de echtgeno(o)t(e), die niet de Nederlandse nationaliteit heeft, woonachtig is in Nederland
12. - ingeval van ontbinding na scheiding van tafel en bed - een authentiek afschrift van de beslissing van scheiding van tafel en bed, alsmede het bewijs van inschrijving van de beschikking in het huwelijksgoederenregister
13. het ouderschapsplan
14. het scheidingsconvenant in drievoud, waaronder het origineel
15. relevante omstandigheden voor de bepaling van het toepasselijk huwelijksvermogensrecht
16. een uitgebreidere onderbouwing van het verzoek tot afwijking van gezamenlijk gezag (in geval van eenzijdig verzoek dient de uitgebreidere motivering betekend te worden aan de niet verschenen echtgeno(o)t(e) een en ander met inachtneming van artikel 4.)
17. overige:

U wordt verzocht de aangekruiste bescheiden of vermeldingen alsnog zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór afloop van de verweertermijn/uiterlijk 4 weken na dagtekening van deze lijst in één keer aan te vullen. Het vorenstaande laat onverlet de eigen verantwoordelijkheid van verzoek(st)er om zijn/haar stellingen te onderbouwen.

Wanneer na afloop van de gegeven termijnen wordt geconstateerd dat de gevraagde vermeldingen c.q. bescheiden niet zijn ontvangen zonder dat daarvoor vóór afloop van genoemde termijnen schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, kan verzoek(st)er - voor zover het vermeldingen c.q. bescheiden betreffen genoemd onder punten 1 tot en met 15 - niet-ontvankelijk worden verklaard in het verzoek.

Indien niet tijdig schriftelijk klemmende redenen zijn aangevoerd, wordt er van uitgegaan dat verzoek(st)er geen prijs stelt op een mondelinge behandeling.

Datum De griffier

Bijlage 2

Referteverklaring

Ondergetekende,

..... (naam voluit),

..... (adres voluit),

verklaart kennis te hebben genomen van het verzoekschrift tot echtscheiding, afkomstig van zijn/haar echtgenote/echtgenoot

..... (naam voluit),

in welk verzoekschrift wordt verzocht:

..... (tekst petitum).

Ondergetekende verzet zich niet tegen de verzochte echtscheiding.

Ondergetekende verzet zich er evenmin tegen dat door de rechter de in het verzoekschrift vermelde nevenvoorzieningen worden getroffen.

Ondergetekende weet dat hij/zij het wettelijk recht heeft gedurende (tenminste) zes weken na betekening van het verzoekschrift zich te bezinnen op de vraag of hij/zij verweer zal voeren.

Ondergetekende zal echter geen verweer voeren en heeft er geen bezwaar tegen dat de rechtbank reeds voor afloop van voormelde verweertermijn beslist op het genoemde verzoekschrift.

Ondergetekende machtigt mr. om deze verklaring over te leggen aan de rechtbank.

.....(plaats)

..... (datum)

..... (handtekening)

Mr. verklaart hierbij het hiervoor genoemde scheidingsverzoek plus nevenvoorzieningen besproken te hebben met de ondertekenaar van deze referteverklaring voordat deze gemelde verklaring heeft ondertekend, terwijl ondergetekende aan de hand van een geldig legitimatiebewijs heeft geconstateerd dat bovenstaande handtekening afkomstig is van degene die de betreffende verklaring aflegt.

..... (handtekening advocaat)

Bijlage 3

Oproepingsbrief voor de zitting

(kop van brief met Justitie Huisstijl)

In bovenstaande procedure is de behandeling ter zitting bepaald op

..... om uur in het gerechtsgebouw gelegen aan

.....

De rechter heeft voorts bepaald dat uiterlijk tien dagen vóór vermelde behandeldingsdatum de hieronder genoemde bescheiden - voor zover aangekruist - dienen te zijn overgelegd:

over te leggen door de **verzoekende partij**:

- van een werknemer: de jaaropgaven over het vorige (of voorvorige) jaar en de laatste drie loonopgaven en/of uitkeringsspecificaties;
- van een zelfstandige: de laatste drie vastgestelde jaarrekeningen en over de tijd daarna de voorlopige cijfers, ook tussentijdse, beide met toelichting;
- de laatste drie aangiften inkomsten- en vermogensbelasting, indien bestaand, met de bijbehorende aanslagen;
- de beschikking huurtoeslag, de beschikking zorgtoeslag en de beschikking kinderopvangtoeslag;
- een specificatie van de woonlasten met bewijsstukken;
- bewijsstukken van de eventuele schuld(en) en opgave van de restantschuld(en) en restantlooptijd, alsmede opgave waarvoor deze schuld(en) is (zijn) aangegaan en bewijs van aflossing van die schuld(en);
- een bewijsstuk en specificatie van de premie ziektekostenverzekering alsmede opgave van de (eventuele) bijdrage van de werkgever daarin;
- bewijsstukken van eventuele andere bijzondere kosten;
- de van belang zijnde financiële gegevens van de nieuwe partner van de alimentatieplichtige;
- een draagkrachtberekening (over en weer) met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voor zover hiervoor nog niet vermeld;
- een behoefteberekening met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voor zover hiervoor nog niet vermeld.

over te leggen door de **verwerende partij**:

- van een werknemer: de jaaropgaven over het vorige (of voorvorige) jaar en de laatste drie loonopgaven en/of uitkeringsspecificaties;
- van een zelfstandige: de laatste drie vastgestelde jaarrekeningen en over de tijd daarna de voorlopige cijfers, ook tussentijdse, beide met toelichting;
- de laatste drie aangiften inkomsten- en vermogensbelasting, indien bestaand, met de bijbehorende aanslagen;
- de beschikking huurtoeslag, de beschikking zorgtoeslag en de beschikking kinderopvangtoeslag;
- een specificatie van de woonlasten met bewijsstukken;
- bewijsstukken van de eventuele schuld(en) en opgave van de restantschuld(en) en restantlooptijd, alsmede opgave waarvoor deze schuld(en) is (zijn) aangegaan en bewijs van aflossing van die schuld(en);
- een bewijsstuk en specificatie van de premie ziektekostenverzekering alsmede opgave van de (eventuele) bijdrage van de werkgever daarin;
- bewijsstukken van eventuele andere bijzondere kosten;
- de van belang zijnde financiële gegevens van de nieuwe partner van de alimentatieplichtige;

- een draagkrachtberekening (over en weer) met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voor zover hiervoor nog niet vermeld;
- een behoefteberekening met alle daaraan ten grondslag liggende bescheiden voor zover hiervoor nog niet vermeld.

Het vorenstaande laat onverlet de eigen verantwoordelijkheid van partijen om hun stellingen te onderbouwen.

De rechter kan besluiten op informatie die na de hiervoor genoemde termijn is binnengekomen geen acht te slaan.

Partijen kunnen binnen tien dagen na verzending van de oproep schriftelijk uitstel van de eerste behandeling ter zitting vragen, zulks onder gelijktijdige opgave van verhinderdagen van beide partijen voor een door de rechter te bepalen periode.

Een met inachtneming van vorenstaande regels gevraagd uitstel zal altijd worden verleend.

Van een behandeling ter zitting kan worden afgezien indien zowel verzoek(st)er als verweer(d)(st)er dat schriftelijk aan de rechter hebben laten weten, tenzij de rechter termen aanwezig acht toch een behandeling ter zitting te gelasten.

Toelichting op het Procesreglement Scheiding

1 Algemeen

Onder de berichten van 1.2. valt ook het verweerschrift. Het is juridisch onhoudbaar om een verweerschrift waarop een nummer ontbreekt niet te accepteren. Ten aanzien van verweerschriften zou men artikel 1.2. als een instructienorm kunnen beschouwen.

In verband met het voorgaande is besloten artikel 1.3. aan te vullen, zodat dit komt te luiden: Indien niet aan het voorgaande wordt voldaan, wordt het bericht teruggezonden en wordt op de inhoud geen acht geslagen, tenzij het een verweerschrift betreft.

Aan de verplichting een beëdigde vertaling in de Nederlandse taal over te leggen van bescheiden die in een vreemde taal zijn gesteld, hoeft niet strikt de hand te worden gehouden, indien het eenvoudig leesbare stukken betreft, zoals de huwelijksakte en geboorteakte, gesteld in de Engelse, Franse of Duitse taal.

2 Indiening verzoekschrift

Artikel 2.2

In verband met de inwerkingtreding per 1 maart 2001 van de EG-verordening (Brussel II) is besloten artikel 2.2. te wijzigen.

Wat betreft de in artikel 2.2. derde alinea genoemde houdbaarheidsdatum is besloten deze te handhaven op drie maanden, ook voor buitenlandse huwelijken.

In veel buitenlandse scheidingen kan dat problemen opleveren. In die gevallen kan verzoeker een feitelijk onderbouwd beroep doen op artikel 815 lid 3 Rv.

Indien bij voorafgaande voorlopige voorzieningen stukken zijn overgelegd die niet ouder waren dan drie maanden, zijn deze stukken ook genoegzaam voor de bodemprocedure.

Artikel 2.3, eerste alinea

Als een herstel van een verzuim de inhoud van een verzoekschrift betreft, moet de aanvulling betekend worden.

Artikel 2.3, tweede alinea

Het in één keer overleggen is een instructienorm. Overtreding daarvan leidt niet tot niet-ontvankelijkheid.

Artikel 2.3, derde alinea

De sanctie op het niet tijdig completeren van de stukken kan zijn niet-ontvankelijkverklaring; dit zal het geval zijn, indien het stukken betreft die nodig zijn om te kunnen beslissen. De sanctie van niet-ontvankelijkverklaring wordt in dat geval niet ontleend aan het procesreglement, doch aan het niet voldoen aan de stelplicht. Slechts indien voor afloop van de termijn klemmende redenen zijn aangevoerd waarom de stukken niet zijn gecompleteerd, zal daartoe een nadere termijn worden verleend van maximaal 4 weken (gelijkloop met de termijn van artikel 5.2). Indien een belanghebbende tegen het uitstel wil protesteren dient deze dat schriftelijk binnen één week na dato van het uitstelverzoek te doen (eveneens gelijk aan artikel 5.2).

Van klemmende redenen is sprake wanneer zich omstandigheden voordoen waardoor het redelijkerwijs niet mogelijk is de proceshandeling binnen de gestelde termijn te verrichten. Algemene voorbeelden van omstandigheden waardoor sprake kan zijn van klemmende redenen zijn:

- de juridische of feitelijke ingewikkeldheid van de zaak;
- de noodzaak om voor het verrichten van de betrokken proceshandeling een deskundige in te schakelen, waardoor de termijn wordt overschreden;
- niet aan de betrokken partij toe te rekenen communicatieproblemen tussen de partij en haar

advocaat of tussen de advocaat en een noodzakelijkerwijs voor het verkrijgen van de vereiste stukken in te schakelen instantie; te denken valt aan vertaalproblemen met buitenlandse cliënten en het verkrijgen van (buitenlandse) bescheiden;

- het wachten op de uitspraak in andere relevante procedures;
- meer persoonlijke omstandigheden zoals ziekte van de advocaat of de partij.

Of in een concreet geval sprake is van een klemmende reden staat ter beoordeling van de rechter.

Het achterwege laten van de sanctie niet-ontvankelijkverklaring indien tijdig een verweerschrift is ingediend, laat onverlet de verplichting van verzoeker de stukken te completeren.

Completering van de stukken staat geheel los van de betekening. Dus, ook al zijn de stukken niet compleet, dient toch binnen 4 weken het exploit van betekening te worden overgelegd (zie ook hierna onder artikel 4.2.).

Ter voldoening aan de hoorplicht van artikel 429f Rv (thans 279 Rv) is de laatste volzin toegevoegd.

3 Voorlopige voorzieningen

Het afzonderlijk indienen van een verzoek voorlopige voorzieningen en een verzoek tot (echt)scheiding dient zoveel mogelijk bevorderd te worden, maar er staat geen sanctie op gezamenlijke indiening.

4 Betekeningsexploot

Artikel 4.2

Overlegging van het exploit is van essentieel belang voor de voortgang van de procedure. Zonder dat is immers geen einde verweertermijn bekend en kan er met de zaak dus verder niets worden gedaan. Het opleggen van een sanctie is dan ook onvermijdelijk. De enig denkbare sanctie is niet-ontvankelijkverklaring. Door deze sanctie vervalt de noodzaak de termijn van artikel 816 lid 1 Rv apart te sanctioneren.

Het opnemen van een sanctie brengt wel mee dat de termijnen redelijk moeten zijn. Het geven van een tweede termijn brengt extra administratieve handelingen met zich mee. Het verdient daarom de voorkeur één termijn te geven die lang genoeg is. Gelet op de aard van de handelingen die voor betekening moeten worden verricht valt niet goed in te zien waarom de termijn langer zou moeten zijn dan vier weken. Bovendien nu het verzoekschrift onmiddellijk wordt ingeschreven (artikel 2.3.) hoeft verzoeker niet te wachten tot hij een exemplaar krijgt teruggestuurd.

Steeds wanneer een sanctie wordt opgenomen hoort daar een hardheidsclausule bij. Het is niet redelijk sancties toe te passen als men zich om goede redenen niet aan de opgelegde verplichtingen kan houden.

De eis van artikel 4.2. (betekeningsexploot binnen 4 weken ter griffie overleggen) geldt niet voor de akte domiciliekeuze en de openbare oproep, daar de ratio van artikel 4.2. is vaststelling van de verweertermijn en niet beoordeling van de juistheid van de betekening. M.a.w. een tijdig overgelegd exploit kan betrekking hebben op een nietige betekening. Als dat wordt vastgesteld - dat is een rechterlijke beslissing - zal verzoeker opnieuw moeten betekenen en gaat een nieuwe verweertermijn lopen. Het is dus niet nodig dat bijkomende stukken voor de geldigheid binnen 4 weken worden overgelegd.

Volgens artikel 4.2. volgt niet-ontvankelijkverklaring wanneer het exploit niet tijdig is ingediend. Het kan echter gebeuren dat er wel een verweerschrift komt omdat het exploit wel is uitgebracht maar alleen niet is ingediend. Voor zo'n geval biedt het reglement geen oplossing.

Besloten is als volgt te handelen:

- a. Het verweerschrift is ingekomen voordat de beschikking niet-ontvankelijk is afgegeven. In dat geval de sanctie niet toepassen omdat de ratio - het niet kennen van de verweertermijn - dan niet meer opgaat.

- b. Het verweerschrift is ingekomen nadat de beschikking niet ontvankelijk is afgegeven. De procedure is dan geëindigd en de zaak kan niet meer worden voortgezet. Verweerschrift terugsturen met deze mededeling. De fout ligt bij verzoeker.

De termijn van 4 weken gaat in op de datum van inschrijving. Dit hoeft niet dezelfde datum te zijn als die van binnenkomst. Bij achterstanden op de administratie kunnen er aanzienlijke verschillen ontstaan. Het verdient daarom aanbeveling om bij de ontvangstbevestiging van het verzoekschrift te vermelden wanneer de termijn afloopt.

Completering van de stukken staat geheel los van de betekening. Dus, ook al zijn de stukken niet compleet, dient toch binnen 4 weken het exploit van betekening te worden overgelegd (zie ook hiervoor onder artikel 2.3.).

De praktijk zal zijn dat als verzoeker niet tijdig klemmende redenen opgeeft er geen mondelinge behandeling nodig zal zijn. Door er in het reglement op te wijzen, geven wij te kennen dat men recht heeft op een mondelinge behandeling maar dat een bepaalde handelwijze wordt uitgelegd als het afzien van dat recht.

Artikel 4.4

Betekening kan achterwege blijven als voldoende duidelijk blijkt dat de wederpartij van het verzoek op de hoogte is. Als voorwaarde voor het afzien van betekening worden daarom strengere eisen gesteld aan de referteverklaring. Voordelen: minder kosten, versnelling van de procedure en minder administratieve handelingen.

Aanvullende mededelingen in het verzoekschrift, die later worden gedaan, moeten worden betekend (bijv. toelichting op éénhoofdig gezag, rechtskeuze, toepasselijk recht e.d.) Immers, de wederpartij kan juist vanwege het ontbreken van die mededelingen beslissen verstek te laten gaan. Bij verstekverlening moet, als er maar enige kans op benadeling van de wederpartij is, zeer formeel worden gehandeld. Daarom dient in beginsel geen verstekbeschikking te worden gegeven op een verzoek dat in welk opzicht dan ook afwijkt van het betekende verzoek.

5 Verweerschrift/referte

Verweerschrift

Gelet op het belang zo spoedig en volledig mogelijk te worden ingelicht bij financiële zaken verdient het aanbeveling om bij indiening van het verweerschrift wanneer draagkracht en/of behoefte betwist wordt/worden reeds aanstonds de gebruikelijke bescheiden te laten overleggen. Daarom de vierde alinea van artikel 5.1. met daarin verwijzing naar artikel 7.3.

Met betrekking tot de vraag hoe te handelen in een situatie dat een verweerschrift is ingekomen en de stukken, die verzoeker dient over te leggen, niet binnen de gestelde termijn zijn gecompleteerd, is besloten geen niet-ontvankelijkheid uit te spreken, maar tot completering te komen (zie ook de toelichting hiervoor bij artikel 2.3.).

Zie ook de toelichting bij artikel 4.2., met name over “hoe te handelen indien het betekeningsexploit niet tijdig is ingediend, maar wel een verweerschrift is ingekomen”.

Terzake “onredelijke vertraging” in artikel 5.2. nog het navolgende:

Bij de bepaling van het eindpunt van de procedure moet rekening worden gehouden met de bijzondere aard van de scheidingsprocedure en het ‘rouwproces’. Ook het belang dat partijen de gelegenheid krijgen om tot overeenstemming te komen moet daarbij worden meegewogen. De suggesties die gedaan zijn bewegen zich tussen ruim drie maanden en twee jaar. Gelet op bovengenoemde bijzondere aard is drie maanden te kort en twee jaar te lang.

Op grond van het bovenstaande is in artikel 5.2. gesteld dat van onredelijke vertraging sprake is als na inschrijving van het inleidend verzoekschrift één jaar is verstreken. Een verzoek tot uitstel van de verweertermijn waardoor dit jaar zal worden overschreden, zal dus worden afgewezen. Daardoor blijft het een verstekzaak en worden de verzoeken toegewezen, tenzij het verzoek wordt ingetrokken. Partijen hebben daarna zelf nog in de hand of zij de echtscheiding zullen inschrijven.

Referteverklaring (artikel 5.5.)

Ook indien verweerder in het buitenland verblijft, mag de referteverklaring slechts door een (buitenlandse) advocaat worden gelegaliseerd.

De reden waarom in het reglement is voorgeschreven dat legalisatie moet gebeuren door een advocaat is dat het niet alleen gaat om legaliseren van de ondertekening maar ook om ‘autoriseren’. Dit laatste veronderstelt dat de advocaat uitlegt wat de betekenis en de consequenties van het verzoek voor verweerder zijn. Daarom moet het een advocaat zijn.

De eis dat moet worden ondertekend door een andere advocaat, betekent nog niet dat die ook van een ander kantoor moet zijn.

Indien een referteverklaring wordt overgelegd, blijft de zaak procedureel een verstekzaak, doch omdat de wederpartij zich informeel gemeld heeft, ligt het voor de hand om ook aan de advocaat van de wederpartij een afschrift van de beschikking te sturen.

7 Behandeling ter zitting

Artikel 7.4

Uitstel kan ook door iedere partij afzonderlijk worden verzocht.

8 Verhoor van minderjarigen

Omdat nog geen gezamenlijk standpunt is ingenomen ten aanzien van het minderjarigenverhoor, ingeval geen gezagsvoorziening wordt verzocht, is besloten op dat punt voorlopig nog niets te regelen in het reglement en dus de huidige verschillen in handelwijze tussen de rechtbanken voorlopig te laten voortbestaan.

Met “gezagsvoorziening” wordt bedoeld een rechterlijke beslissing waarbij één van de ouders met het gezag over één of meer minderjarigen wordt belast.

Minderjarigen die tijdens de procedure de leeftijd van 12 bereiken, moeten worden opgeroepen.

Het spreekt vanzelf dat ook bij omgangszaken en kinderalimentatie minderjarigen van 12 c.q. 16 jaar moeten worden opgeroepen. Het reglement is slechts een aanvulling op de wettelijke regeling op die punten waarop door rechtbanken verschillend wordt gehandeld. Echter om alle misverstanden te voorkomen is dit aan de tekst toegevoegd.

11 Opneming convenant in de beschikking

Artikel 11.1

Door opneming van het convenant in de beschikking worden de tussen verzoekers in het convenant neergelegde afspraken voor executie vatbaar. Er is overleg geweest met de Koninklijke Beroepsorganisatie van Deurwaarders over de wijze waarop de opneming van het convenant in de beschikking geformuleerd wordt. Van belang is dat duidelijk blijkt welke verplichtingen er ten opzichte van wie zijn. Indien het convenant duidelijk is geformuleerd, zal de wijze van opnemen in de beschikking als neergelegd in artikel 11.1. geen problemen geven.

Artikel 11.2

Met betrekking tot het gezag dient een uitdrukkelijke beslissing van de rechter genomen te worden, nu dit punt niet ter vrije beslissing van partijen staat (art. 1:251 lid 2 BW). Daarnaast kunnen verzoekers belang hebben bij een uitdrukkelijke beslissing van de rechter over een andere nevenvoorziening, waarover zij in het convenant afspraken hebben gemaakt.